

VERNISÁŽ / OPENING

16. júla 2015
od 18:00 do 20:00 hod.
July 16th 2015
from 6 till 8 pm

FEM(INIST) FATALE

Jana Bodnárová, Petra Čížková,
Mária Čorejová, Anna Daučíková,
Lucia Dovičáková, Eva Filová,
Milan Mikuláštik, Martin Piaček,
Ivana Šáteková, Jana Štěpánová

Kurátorka / Curator: Lenka Kukurová

Spolupráca / Co-operation: Lenka Krištofová a/and ASPEKT

Trvanie výstavy / Duration:
17. júla – 6. septembra 2015
July 17th – September 6th 2015

Dom umenia/Kunsthalle Bratislava
Nám. SNP 12, 812 34 Bratislava
Slovenská republika

www.kunsthallebratislava.sk

www.facebook.com/DomUmeniaKunsthalleBratislava
www.instagram.com/kunsthallebratislava
www.twitter.com/KunsthalleBa
www.pinterest.com/KHBpinterest

S finančnou podporou
With financial support

Generálny partner
General partner

Zriaďovateľ Slovenského centra vizuálnych umení
Founder of Slovak Center of Visual Arts

Partner osvetlenia fasády
Building Lighting Partner

Partner výstavy
Partner of exhibition

How do you understand feminism? How does it apply to your work?

Jana Bodnárová (*1950)

The exhibition *Fem(inist) Fatale* presents a feminist response to the current state of our society through art. Entitled ironically, it addresses the notion of "femme fatale" as one of many symbolic gender clichés. However, the word fatal in its meaning no longer connotes a seductive woman, existing primarily for men to look at, but rather hints to feminism as a political and personal attitude. This "fatal perspective" can shift the perception of common reality in a way that will no longer seem neutral in terms of power.

If we think about the way the status of women has changed in our society over the last decades, we can certainly talk about some great shifts. At first glance it might seem that we live in a society with equal rights for all – and the vast majority certainly believes so. What's the point of bringing back the notion of feminism, then?

The artworks presented by the exhibition *Fem(inist) Fatale* seek answers to this and other questions. Artists respond to issues considered relevant and problematic from the perspective of both feminism and gender, primarily focusing on the hidden mechanisms of gender inequality that persist within society.

Expectations related to the life path of women and the predetermined gender roles are reflected in the works of Jana Bodnárová and Ivana Šáteková, while the works of Martin Piaček criticize different forms of male heroism, as well as the absence of heroines in the history. The subject matters of perfect image, anorexia and beauty myth that both men and women bow down to are reflected in the works of Milan Mikulášik.

The work of Petra Čížková deals with autonomous female sexuality and Jana Štěpánová focuses on non-heterosexual identities. Within the society that considers heterosexuality as the only acceptable option, everything that disrupts it relates to an act of the unintended political act. Through the perspective of everyday life, the works of Jana Bodnárová and Anna Daučíková mock the supervision of church over people's sexual lives. In addition to irony, many of the exhibited works are rich in wit, liberating exaggeration and self-parody.

Feminism as a subject matter has been present in the context of Slovak art (including artworks and theoretical discourse) since the 90s of the 20th century. However, despite several separate artistic and institutional activities thematically related to feminism, there has been no group exhibition organized in Slovakia that would openly nod to its feminist background yet.

The artworks presented by the exhibition *Fem(inist) Fatale* are not placed into feminist context secondarily (selected by curator), but primarily through their artistic intent. If we perceive feminism as a critical social attitude, it is only logical that male and female artists addressing political and social subject matters subscribe to feminism as well.

The selection of artists presented at the exhibition is based upon their former cooperation with the feminist culture magazine *Aspekt* (1993 – 2004) and the eponymous educational and publishing organization (1993 until now; www.aspekt.sk), as well as the gender-oriented magazine *Glosolalia* (2012 until now; www.glosolalia.sk). The added value of the exhibition lies in its interdisciplinary character: the side events accompanying the exhibition will focus on various forms of feminist and gender research (from the perspective of art history, social sciences, philosophy, etc.), and art. Therefore, the exhibition *Fem(inist) Fatale* aspires to serve as a contribution to feminist disputes about art and the current social situation.

Certain issues addressed by feminism often provoke critical and rejecting responses. This may signal efforts to preserve the habitual functioning of society at the expense of inequality, although it is usually just a fear of change and uncertainty. Feminist thinking and practice offer ways of politicizing our everyday experience: such as how to meaningfully utilize instability to not only criticize gender-based exclusion and discrimination, while taking into account other categories including social class, race, sexual orientation, ethnicity, age, etc., but especially when it comes to creating conditions for social inclusion.

According to the *Glossary of Gender-related terms*, "the aim of feminist movement is to reveal and question the unequal position of women and men, and to seek ways and effective means of eliminating gender inequality (...)" It should also be emphasized that feminism draws from a wide range of theoretical assumptions and is engaged in diverse topics. Thus, the plural form of feminism is sometimes used to express involvement of both women and men. Eventually, as bell hooks says in her book *Feminism for Everybody*, "if men and women want to learn what is love, they need to support feminism". After all, it is an effort to reach a fairer and freer society for all. Certainly, there is still a long way to go when it comes to fulfilling the pursuit of a society based on gender equality. Thus, the need for critical feminist perspective that enables us to analyze various mechanisms of power still remains crucial.

Lenka Kukurová

exhibition curator

Text in cooperation with: Lenka Krištofová a Jana Cviková

1 available in Slovak language at <http://glosar.aspekt.sk/>

Jana Čížková (*1985)

I understand feminism as a kind of Revolution that has radically transformed the status of woman in her intimate and social life. In many geographical areas, it faces resistance of society, religion and even women, whose inner self is hindered by rigid traditions. Those willing to escape the violent stereotypes are akin to the role of private anarchists. I am captivated by the words of Julia Kristeva: "There are as many feminisms as there are women." They support my desire to reach greater inner freedom, but not being paralyzed by norms – what also applies to my work. I observe the world of my characters through female perspective and am glad if this translates into the final result: it is my videos that focus on the deeper and more archetypal "image" of women, or in my prose or theater plays, where I accent the social and existential context of my characters' (who are mostly women) lives.

Petra Čížková (*1985)

To me, feminism is a natural state of mind. The term "feminism" will remain relevant until there will be no difference between its meaning and something that we could call the "normal" philosophical attitude of the general public. The installation *Candida Serendipity* defines the normative objectification of female bodies, aiming for them to become entities that are not manipulated or instrumentalized by either scientific apparatus nor gallant courtship. Here, female subjects become the subjects of transgression, as well as inner and sovereign sexual experience.

Jána Čorejová (*1975)

Feminism played an essential role in the evolution of the Western society, because it was impossible to deny fundamental human rights of half of the population any longer. Over time, deeper study and research of cultures, including those different from ours western one, has highlighted the fact that the number of human sexualities is infinite and the boundaries between the attributes "male" and "female" have no real justification. Therefore, I wholeheartedly agree with the idea that feminism is humanism.

Anna Daučíková (*1950)

I consider myself a feminist. It is the only "-ism" I am able to identify myself with unconditionally. From what I've learned about feminisms, I think that it is a non-dogmatic and brave thinking, but also a possibility to be truly critical. My work stems from various impulses found within a context broader than gender, woman's role and criticism of patriarchy. However, the feminist perspective also has a paradigmatic dimension to it – although the feminist agenda is not always the main subject matter of my works, a sensible recipient can certainly read it.

Lucia Dovičáková (*1981)

I have always been naturally inclined to feminism, as I despise injustice in all its forms. Even as a child, I found it irritating that all books worth reading only featured male protagonists. Fortunately, I later discovered Linda Vesprémi and Sarah Connor and no longer felt obliged to bake sand pies, while my cousins participated in an imaginary crossfire. I find feminism important for several reasons – not only for the ongoing objectification of women in the media, but also for the fact that women in their thirties often struggle to find a job. Employers reject them as they automatically expect them to have babies at some point. In my work I try to depict the world of women from the position of subject. Undeniably, this "body with breasts" has its very own inner universe, which is not exactly easy.

Eva Filová (*1968)

I am a feminist. To me, feminism is an attitude as well as an instrument of (self) reflection. I don't think it is obsolete or even dead, nor do I think that our country or rest of the world has successfully reached gender, ethnic, and economic balance.

Milan Mikulášik (*1975)

Given that gender inequalities still remain a sad reality within our society, I consider it totally natural to be a feminist. I even think that being one is an obligation if I want to call myself a democratically-minded person. Only find it beneficial when men openly subscribe to feminism. In comparison with their western fellow, Czech men are unbelievably chauvinistic. What I consider truly bizarre is the aversion to feminism, which is widespread among Czech women. Edification is absolutely necessary.

Martin Piaček (*1972)

Perhaps.
Definitely!
Probably.
Hopefully.
Of course.

Ivana Šáteková (*1984)

The attitude towards feminism still remains dishonoring, for people still assume that it is represented by women fighting against men. Such an idea of angry militant feminists is truly comical. Additionally, if one's work focuses on "women's issues", many see it as a reason to reject it. But what other issues should I pay attention to when I am a woman?

Jana Štěpánová (*1969)

In the early 90s, feminism was a revelation to me. The gender and feminist theories I got acquainted with suddenly provided answers to long-unanswered questions. What surprised me the most was the extent and complexity of these theories, as well as their interconnection with existing philosophical currents. As such, "it" is something to live by, think about, play with or mock.

FEM(INIST) FATALE

Jana Bodnárová, Petra Čížková, Mária Čorejová, Anna Daučíková, Lucia Dovičáková, Eva Filová, Milan Mikulášik, Martin Piaček, Ivana Šáteková, Jana Štěpánová

Čo pre vás znamená feminismus? Ako sa k nemu vzťahuje vaša tvorba?

Jana Bodnárová (*1950)

Feminizmus chápame ako druh Revolúcie, ktorá radikálne pretransformovala poslavanie ženy v jej intímnom a spoločenskom svete. V mnohých geografických oblastiach čeli odporu spoločnosti, náboženstiev, mužov, ale i samotných žien, ktorých vnútorná „sebažena“ je vo vleku striktnej tradícií. Tie, ktoré sa chcevýkymníť „nasilnou“ bežnosťou, sú tak v uliciach akýchsi „sukromných anarchistiek“. Mne užívam výrok Julia Kristevy: „Je toto ženskost, ktorú je žien.“ Je to moja opozícia v tuzbe, my vňomne viac slabodôrná, nezmravnované normami – a to aj v kontexte tvorby. Svet svojich postáv skúmanie cez ženskú prízmu a som ráda, že to výsledok cití: či už v videoch, kde tažisko kladiem na hlbinejší, archetypálnej „obraz“ ženy, alebo v prízách divadelných hráčok, kde alkcentrum spoločenské a existenciálny kontext ich – zväčša ženských – životov.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosexualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosexualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu. Jana Štěpánová vnáša do verejných priestorov témy zo súkromného života lesbic, ktoré sprostredkúva roľami vo svojich dielach reprezentuje Jana Bodnárová a Ivana Šáteková. Podobu mužského pohladu, oslobodzujúceho nadšadky a sebáriónu, kritizuje Martina Piačeka. Milan Mikulášik sa zaobrái témou dokonaleho vzhľadu, anorezie a mytu krásy, ktorému podriadiu ženy i muži.

Petra Čížková tematizuje autonómnosť ženských sexuálnych a Štěpánová tematizuje heterosexuálne identity. V spoločnosti, ktorá považuje heterosensualitu za jedinú akceptovaneľnu možnosť, sa už vykročenie zo tohto vymedzenia stáva nezámerom politického aktu.